

Aleksis K

Liikasen tiukka

Poliittiseen kielenkäyttöön on viime päivinä ilmestynyt termi Liikasen tiukka. Se tarkoittanee suurin piirtein samaa kuin Elon laskuopin muinainen esimerkki, jossa lapsilisät nousevat kolminkertaisiksi, mikä tarkoittaa viittätoista prosenttia. Eli jos lapsilisät nousevat 15 prosenttia, se on kolminkertainen siihen verrattuna, että ne nousisivat vain viisi prosenttia.

Käsite Liikasen tiukka syntyi itse asiassa jo viime talvena, kun valtiovarainministeri oli ostamassa itselleen uutta piisaminnahkahattua. Koska hänellä tunnetusti on suuri pää, hän soitti suoraan koivistolaistehtaalle, ja pyysi sitä valmistamaan suurimman karvareuhkan mitä koskaan on tehty.

Tehtaanjohtaja oli tietysti mielissään saadessaan näin arvovaltaisen tilauksen. "Nyt tehdäänkin kerralla kunnon hattu, kun se tulee oikein ministerille, eikä millekään tavalliselle veronmaksajalle", hän tohotti työläisilleen. Nämä tietysti kävivät työhön stahanovilaisittain hurraten, koivistolaisia kun olivat.

Eipä aikaakaan, kun tehdas saikin valmiiksi hatun, jollaista ei ollut maa päällään kantanut. Nipin napin jaksoi kantaa nykyään, sillä hatusta tuli niin valtava, että sen nähneet tamperelaiset kyselivät sitä itselleen jäähalliksi.

Pelkkään hikinauhaan kului niin paljon piisaminnahkaa, että koko Suomen turkistuotanto saatiin elpymään. Korvaläppien valmistamiseksi oli Lapin, Savon ja Poh-

jois-Karjalan elinkeinoelämä määrättävä yksistään piisaminnahantuotantoon. Varsinainen hattumateriaali piti tilata Amerikasta asti, ja sielläkin piisamit loppuivat alkuunsa, joten jatkeeksi piti laittaa maanosan biisonituotanto.

Kun hattu sitten oli valmis, jouduttiin lopettamaan koko maan rakennustuotanto, jotta saatiin tarpeeksi nostokurkia kohottamaan reuhka ministerin päähän.

Mutta voi! Niin mielissään kuin Liikanen olikin uudesta hatustaan, hän joutui valittaen toteamaan, että se oli vasemman ohimon kohdalta liian löysä. Ellei ministerillä olisi ollut korvia, hattu olisi valahtanut silmille saakka.

– Ei voi mitään, pojat, sitä on otettava tuosta pikkuisen sisään, ministeri pahoitteli itsekin melkein verta itkien.

Eihän siinä mikään auttanut. Koivistolaistehtaan näppärin sisäänottaja laitettiin varttitunniksi töihin, ja niinhän hän onnistuikin leikkaamaan hatusta lähes sentin levyisen suikaleen pois ynnä harsimaan sen uudelleen kokoon.

Ja nytpä alkoi hattu mahtua. Se oli justinsa sopiva, ei hölskynyt mistään. Pikkuisen jopa puristi takaraivon paikkeilta, mutta suuripiirteisenä miehenä vääräleukainen savolainen pisti asian lup-sakkaasti leikiksi: "Vähän tiukka-han tästä tuli, mutta kyllä se siitä venyy. Ja jospa se pakkasissa tuo pääkin vähän kutistuisi."

Kyllä siinä naurua riitti, ja siitä asti on kansan suussa kiertänyt kokkapuheena sanonta "Liikasen tiukka".